

VETTU OKA

Ei lokalavis for Myklabust,
Mykjå, Tuastad, Røyksund og
Fosen

Alle slags herlige nyheter fra et fantastisk flott område.

Januar 2014

Historie - Storbrannen!

Rolf Birkeland forteller om historien til nærområdene. Denne gangen forteller han om uldvarefabrikken og den store brannen. "Dette året er en katastrofe for Vormedals Uldvarefabrikk. En storbrann 8. juli 1926 skulle sette en stopper for suksessen. Haugesund Arbeiderblad skrev følgende 9. juli:" ...fortsetter på side 8-9.

Svanetrøbbel!

Det er blitt et økende problem med den store svanebestanden i Røyksund. Det går ut over både barn og kos ved sjøkanten. Det er et ønske å gjøre noe med dette. Se side 3.

Asfalten? Hvor?

Spannaveien var totalt nedslitt etter anleggstrafikk i forbindelse med bygging av T-forbindelsen. Dette skulle være fikset til høsten 2013. Så hvor er asfalten blitt av? Mer på side 13.

Skråblikk fra Ognurnå

Med opplada lommabok og god driv i Zetoren, gjekk turen te Raglamyrå. Betjeningen på fjernsynsbutikkane der oppe forstår ikkje heilt språket hans Gudvald. Hva som skjer etter det kan du finne ut av på side 7.

Etterlysning fra Vettu Ka

Redaksjonen søker en personer som kan ta seg av barnesiden i avisa, finne vitser, kryssord, rebuser, bilder etc. Trenger også korrekturlesere.

Han Norante

Vil med detta ønska adle ett fortreffeligt godt nytt år med god helsa og at me blir ei endå bedre bygd for dei få unge med barn. Hilsen fra nord på side 14.

Vettu Ka - Marit Stueland

Leserene skal få hilse på de personene som ligger bak vår kjære lokalavis Vettu Ka. Denne gangen skal dere få møte Marit Stueland vår kreative og skriveglade fotograf og dikter, som dere får lese mer om på side 4-5

Førsta siá

Redaksjonen

Aina Froestad Hansen
Inger Lise Breivik
Rita Hellesund
Marita Breivik
Tor Bjørn Moen
Rolf Birkeland
Lewin Lewinsen
Harald Kjetland
Per Emil Mokleiv
Joar Falkeid
Kenneth Halleland (*Ognsurná*)
Tor Inge Myklebust (*Han Norante*)
Signe Kjetland (*Korrekturleser*)
John Sverre Johnsen (*Illustratør*)
Iren Mæland (*Layout og design*)
Marit Stueland (*Fotograf og dikter*)

Tips!

Tips til saker og andre tilbakemeldinger mottas med takk.

Krambuå

Tekst og bilder til krambuå sendes på epost. Skriv krambuå i emnefeltet.

Liker du avisen og vil støtte oss?

Hver avis koster ca 25 kr å trykke, så vi er avhengig av både annonsesalg og at snille folk bidrar med kronasjer for å kunne opprettholde avisen.

Kontonr: 3361.16.31613 Takk!

Annonsering

Ønsker du å annonsere i Vettu ka?

Ta kontakt på epost så avtaler vi annonsestørrelse, hvilken utgave du vil annonsere i og om du har en ferdig annonse eller om vi skal lage en til deg.

Priser:

1 side: 1000 kr
1/2 side: 500 kr
1/4 side: 250 kr

Abonnement

De som er uheldig å bo utenfor distriktet vårt kan få avisa tilsendt som PDF på epost, send oss din epostadresse på: vettuka@hotmail.com

www.vettuka.com

facebook.com/lokalavisavettuka

Kontakt oss!

vettuka@hotmail.com

TLF

990 47 707 (Rita)

416 98 706 (Inger Lise)

KIWI mini pris

Kjøp kjapt, trygt og billig

Strålende humør
hos
Kiwi Vormedal

Åpningstider:

Hverdager 07:00 - 23:00

Lørdag 08:00 - 20:00

Du finner oss i Vormedalsveien 340

Forbud mot mating av svaner i Røyksund!

Røyksund Velforening har de siste årene mottatt utallige klager i fra naboer i Røyksund som har sett seg lei på Svane-invasjonen i bygda. Swanene er rett og slett blitt en kjempeplage, de driter ut strender og plener, er hissige og aggressive. Folk kan ikke lenger sitte ute ved sjøkanten og kose seg uten at svanene kommer fresende mot dem.

Kun et fåtall av svanebestanden i Røyksund.

Svaner er ville fugler som klarer seg selv, de trekker til Vestlandet om vinteren og vanligvis ser man 4-5 svaner samlet i et området. I Røyksund har man talt oppi 54 svaner samlet på en gang og bestanden blir bare større og større for hvert år. Problemet er oppstått på grunn av at folk mater fuglene og mange av fuglene blir værende her hele året.

Flere har opplevd at svanene til tider er veldig aggressive. Særlig er de store hannene pågående, de kan bli opptil 15 kg og er ikke lette å skremme bort. I Røyksund og på Lindøy blir badegjester angrepet både i sjø og på land. Folk som padler eller kjører lettbåt blir også trakassert av svanene. Swanene følger etter og angriper dem fysisk, freser, slår med vingene og biter etter folk.

Det har også kommet inn flere henvendelser der barn har blitt angrepet. Flere tør ikke gå ut på grunn av at svanene er ute i hagen og disse store fuglene oppfattes som veldig truende for små barn.

Et annet problem som oppstår, når man mater svaner, er all dritten som samler seg, både fra maten og avføring fra svanene selv. I stredene ligger store «mukker» som ser skikkelig ekle ut og med så mange svaner blir det enormt med dritt overalt. Når man mater svanene tiltrekkes i tillegg mange andre dyr. Måkene driter overalt og folk i båthavna fortviler. Rotter er også blitt et økende problem.

Svaneproblem.

Røyksund Velforening ber derfor alle om å slutte å mate fuglene!

Når ville dyr oppleves som et så stort problem i et bolig- eller friluftsområdet må velforeningen ta tak. Vi har tenkt å ta saken videre med lokale myndigheter; mattilsyn, kommunelege og viltforvalter. Ønsket er at de lager regler som forbyr mating i nærområdet vårt.

I følge lov om folkehelse og miljørettet helsevern, samt lov om dyrevelferd heter det:

“Miljørettet helsevern omfatter de faktorer i miljøet som til enhver tid kan ha direkte eller indirekte innvirkning på helsen. Disse omfatter blant annet biologiske, kjemiske, fysiske eller sosiale miljøfaktorer (Folkehelseloven §8)”

“Formålet med lov om dyrevelferd er å fremme god dyrevelferd og respekt for dyr” §1

Om matstopp ikke er nok til å spre svanene, må vi bli enige med viltforvalter om alternative metoder for å kvitte oss med svanene. I Stavanger, på Stord, i Flekkefjord og flere andre steder de har et tilsvarende problem, har svaner blitt omplassert eller man har tynnet ut bestanden. Fellingstillatelser har tidligere blitt gitt ved slike ekstreme tilfeller som vi nå er oppe i.

Slutt å mat svanene!

- Røyksund Velforening

Faktaboks om svaner:

Svaner er de største fuglene i andefamilien, og er blant de største flygende fuglene, de kan veie opptil 15 kg. Kjønnene har like fjærdrakter, men hannen er generelt større og tyngre enn hunnen. Alle arter på den nordlige halvkula har hvit fjærdrakt, mens de på den sørlige halvkula har en blanding av svart og hvit. Fuglene lever ved kysten, innsjøer og elver, men også på land. De er nesten helt planteetende, men kan ete små mengder akvatiske dyr. Swaner danner monogame par som varer i mange år, i mange tilfeller livet ut. Reiret er på bakken og omtrent en meter i diameter. I motsetning til mange av de andre andefuglene, deltar hannen både i bygginga av reiret og ruginga.

www.wikipedia.no

Svaner jager bort gjester på strender i området.

Marit Stueland

Marit er en dame med mange talent og er Vettu Ka sin poet og fotokunstner. Hver måned får vi vakre dikt og bilder fra Marit sin skattekiste. Flere av dem finnes på nettsiden hennes www.naturskatter.com, men mange publiseres for første gang i Vettu Ka.

Marit er oppvokst på Fosen og har to søstre, Heidi og Johanna. Heidi er eldst, Marit i midten og Johanna er lillesøsteren. Som bildene, med de lekre nyklipte panneluggene viser, fulgte Marits familie hårnoten på syttitallet. Ett bilde er fra Marits første sydentur som gikk til Spania der de er avbildet sammen med en kelner; «han syntes vi var superkule!», sier Marit.

Nå bor storesøster Heidi i barndomshjemmet sammen med familien sin. Marit flyttet fra Fosen da hun begynte å studere. Hun tok vernepleien på Jæren og flyttet inn til kjæresten Per i Sandnes der han var lærling.

Etter årene i Sandnes har de bodd flere steder på Haugalandet og endte i Røyksund hvor de i år 2000 bygget hus i hagen til Marits mormor, Marit Simonsen. Her bodde de til sommeren 2011. Da flyttet familien inn i nytt hus på Vormedal. Marit og Per er gift og har tre gutter. Tre uker før hun var ferdig med utdannelsen som vernepleier ble Simon født. Han er nå 18 år og har to brødre; Mikal (15) og Frende (11).

Per jobber offshore som automatiker for Statoil. Marit har jobbet ulike steder og har blant annet jobbet ett år i barnehage, åtte år i et avlastningshjem for psykisk utviklingshemmede og ett år på Lillesund skole. De siste syv og et halvt årene har hun tilbrakt på Karmsund Videregående der hun jobber på en avdeling for elever med spesielle behov. Hun trives veldig godt i jobben sin.

For tre og et halvt år siden var Marit ferdig med en toårig utdanning innen praktisk pedagogikk ved HSH. Denne utdannelsen tok hun i tillegg til jobben på Karmsund, og pendlet da til høyskolen på Stord.

Guttene er aktive på hver sin kant. Simon går andre året på IKT servicetekniker på Haugaland og på fritiden driver han blant annet med kickboksing. Mikal går siste året på Vormedal ungdomsskole og spiller gitar og trener på trenings-senter, mens Frende går i sjette klasse på Norheim skole og på fritiden spiller han fotball.

I oktober 2012 var Marit på en tur til en venninne som bor i Sveits (40 års presangen fra Per og guttene). Ett av bildene er fra en dagstur i de sveitsiske Alpene. «Selvfølgelig med fotoapparatet i sekken. Innsjøen heter Oeshinen See og er på UNESCOs verdensarvliste. Et masterpiece av naturen», sier Marit.

I oktober avsluttet familien Stueland Hisken et prosjekt de har gledet seg lenge til å fullføre; hytta på Hiskjo på Bømlo. Familien til Per kommer fra Hiskjo og har feriehus der som de har fått bruke, men nå har de bygget sin egen hytte.

Den er allerede mye brukt og er familiens paradisi. Hiskjo ligger i havgapet vest av Bømlo og er et stille litt øde sted med hav, vær og vind. Her kobler de virkelig av. For en kreativ sjel som Marit er det mye inspirasjon og motiver å finne her.

Heidi t/v, hyttenabo og Marit.

Marit Stueland ved Oeshinen See.

Marits øye for detaljer og interesse for bilder har vært der lenge, men det var først for ti år siden da hun kjøpte seg et godt speilreflekskamera at fotointeressen kom. Hun liker å ta bilder av familien sin og i spesielle anledninger, men de fleste motivene finner hun ute i naturen. «Det er utrolig hvor mange gode motiver en finner i nærmiljøet», sier Marit. De fleste bildene tar hun på Hiskjo. Hun har en forkjærlighet for gamle bygninger, spesielt gamle naust, og på Hiskjo finnes det mange av dem. I tillegg er det mange andre flotte ting å ta bilder av i naturen der ute.

Marit liker seg ute både med og uten kamera. Hun går mye tur, og Else Østrem og hunden Panto er gode turkamerater. Andre ganger går hun ut med kameraet for å ta bilder, for å lete etter naturskatter. På nettsiden hennes kan en se resultatet av disse turene. Her er det virkelig mange flotte bilder og de kan bestilles både på lerret og akrylglass om en vil pryde veggen hjemme eller gi bort en fin gave.

Familien har mange av bildene på veggene hjemme i huset sitt, og på hytta henger mange Hiskjo-bilder, kan Marit fortelle. Ett Hiskjo-bilde havnet under juletreet til en i undertegnede familie, som også er fra Hiskjo, og det ble suksess. Hun er flink å ta bilder, men det mange kanskje ikke visste, er at hun elsker å skrive. Hun likte godt å skrive stil på skolen og har skrevet dikt siden hun lærte å skrive. Mens ungene har vært små har det vært perioder uten eller med lite dikt, men hun finner alltid tilbake til skrivingen. De senere årene har Marit deltatt på to kurs i kreativ skriving med forfatter Siri Kvamme, og hun roser forfatteren og kursene.

Familien Stueland Hisken.

Hytten på Hiskjo, Bømlo.

Da hun gikk på videregående hadde Marit Lefsa-skoledagbok og var med i en diktkonkurranse. I 1991 kom hun på 2.plass og fikk premie. I 2006 var hun med i en poesikonkurranse i litteraturuka der hun ble premiert, og ble i den forbindelse invitert til Sting i Stavanger for å lese opp diktet sitt. Hun vant også diktkonkurransen under vise- og lyrikfestivalen i 2013 og fikk diktet sitt trykket i Haugesunds Avis. Det var da Vettu Ka fikk øynene opp for talentet fra Fosen og skyndet seg å spørre om å få kunsten hennes i avisen. I tillegg til interessen for foto og skriving så liker Marit godt å lese romaner og gjerne flotte bøker med naturbilder, og dikt selvfølgelig.

Anbefaler alle å besøke Marits nettside

www.naturskatter.com

Familietur til syden. Marit t/v for spansk kelner.

Oeshinen See i de sveitsiske alpe.

Hytten på Hiskjo, Bømlo.

Tre skoleklasser på Tuastad.

Fotografiet er tatt av Margit Petersen i 1920. Bestiller: Haukland.

Foto: MHB-F.004867, Margit Petersen/Karmsund folkemuseum.

Første rekke fra venstre:

Kornelius Nygård Jakobsen, Kristian Larsen (?), ukjent, ukjent, Edvard Myklebust, ukjent, Elias Myklebust, Lars Larsen, Gunnvald Våge, Einar Lindø, Mathias Pedersen, Vermund Vermundsen, Hjalmar Haugland, Trygve Rustad (?), Peder Larsen, Erling Pedersen, Rikard Rustad og Henny Tollefsen.

Andre rekke fra venstre:

Gislaug Haugland, Elise Bådsvik, Ingeborg Minde, ukjent, Signe Myge, ? Haugland (fra Tuastad Gård), Kundi Svensen, Haldis Vågen, ukjent, Inger Haugland, ukjent, Anette Bådsvik, Tordis Helle, ukjent, Klara Hansen, Jenny Solberg, Tordis Halvorsen, ? Vermundsen, Haldis Lundin, Sigrun Våge og Marie Bakke.

Tredje rekke fra venstre:

Ukjent, Erna Myge, Borghild Tuestad, Sofie Hansen, ? Minde, Helga Myklebust, Lise Larsen, ukjent, Gjertrud Tuestad, Petra Bådsvik, Ingrid ?, Marie Tuestad, Synnøve Hansen, Bertine Salhus, ? Tollefsen, Doris Halvorsen, Margrete Østhus, ukjent, ukjent og ukjent.

Fjerde rekke fra venstre:

Lærer Hans Haugland, ukjent, ukjent, ukjent, ukjent, ? Tuestad, Torger Solberg, Mikal Bådsvik, Lars Våge, Olaf Hauge?, ukjent, Mathias Bakke, ukjent, Mikal Hansen, Birger Hansen og ukjent.

En stor takk til Jenny Myge (f. Solberg) og Alfhild Olsen for den utfordrende jobben det har vært å identifisere så mange av personene på bildet. Jenny er forresten nr. 18 i 2. rekke fra venstre. Hun er 95 år og lever i beste velgående i Kopervik.

Det er fortsatt noen vi ikke har klart å finne navnene på. Ta gjerne kontakt med redaksjonen hvis du kan bidra.

Vi vil også takke Karmsund Folkemuseum for lånet av bildet.

Skråblikk fra Ognsurån

Navn: Gudvald Ognsurån
Født: 12.februar 1937
Yrke: Fiskar og småbrukar
Bopel: Ognsurån, Røyksund

Stakkars Gudvald!

Alt gjekk på tvergå for han i romjulå. Det gamla fjernsynsapparatet drog sitt sista sukk og Gudvald fekk hverken med seg hoppukå eller nyttårskonserten. Du verden for et styr det va for å få apparatet oppi donken for spesialavfall, men itte å ha testa haglå på billedrøyret gjekk det nå oppi på sett og vis.

Med opplada lommabok og god driv i Zetoren, gjekk turen te Raglamyrå. Betjeningen på fjernsynsbutikkane der oppe forstår ikkje heilt språket hans Gudvald. Det e ikkje bara-bara å begri-pa at det e vanskelig å få tak i svartkvittfjernsyn nå for tiå. Utviklingå går så altfor fort for ein enkel bygdekar. Peder Kalvanes og Mathias Høieholmen benytta anledningen og fekk skyssa seg opp te Raglamyrå. Peder hadde fått stillångs av na Vallborg te jul, men denna måtte byttas i ein litt større utgave som va mer

elastiske rondt livet. Mathias har planer om å tapetsera i byslaget på nyåret, og på OBS hadde han sett at dei hadde et knakanes godt tilbud på ein flotte tapet i barokkstil.

Vel, vel.....det blei både nye stillångs, tapet og nytt fjernsynsapparat te slutt. Itte ein stopp på Felleskjøpet for å handla Kromat 110, va det på tiå å setta kursen sørøve igjen. I Spannabrekkå va det kontroll. Gudvald kjøre som kjent uregistrert kjøretøy, og det nytta ikkje å diskutera med Biltesynet, sjøl om Gudvald forklarte at han kompenserte med å ikkje benytta seg av vikepliktå. Itte lovnader om 10 kg Kerrs Pink og ein pøs med spekesild, fekk karane lov te å kjøra videre. Gudvald proklamerte at han hadde graut på kok hima, og sjøl Biltesynet har respekt for sånt.

Denne plassen kan bli din!

Kontakt oss! @ vettuka@hotmail.com TLF 990 47 707 (Rita)
416 98 706 (Inger Lise)

Storbrannen på Vormedal! (Del 4)

Sist gang fikk vi høre om suksessen til Vormedals Uldvarefabrikk, den ble stadig utvidet og flere boliger ble bygget.

Det ble innført to skift og det var på det meste ansatt over 100 mennesker på fabrikk. Suksessen skal dessverre ikke fortsette i denne utgaven.

Tekst av Rolf Birkeland

1926

Dette året er en katastrofe for Vormedals Uldvarefabrikk. En storbrann 8. juli 1926 skulle sette en stopper for suksessen. Haugesund Arbeiderblad skrev følgende 9. juli:

“Vormedal Uldvarefabrikk nedbrent i går. Alle fabrikkbygninger strøk med, unntagen farveriet og et gammelt kjelehus. Assuransesummen var kr 1.300.000,-. Fabrikk hadde i den senere tid anskaffet seg en mengde tidsmessige maskiner, og den var for tiden den eneste bedriften i sin bransje som gikk med full drift. Bedriften beskjeftiget ca 100 arbeidere. Lønnsvilkårene skal etter forholdene være meget gode. 8 familier ble husville. Disponent T.H. Opsahl opplyste at fabrikk skal gjenoppbygges. Fabrikk eies av et aksjeselskap og har sitt hovedkontor i Oslo. Administrerende direktør er Olav Stene, disponent T.H. Opsahl.”

Både menn og kvinner jobbet på fabrikk.

Privat

Haugesund Avis sin kommentar til brannen:

“Brannen oppstod ved fem tiden om ettermiddagen, var under kontroll ca kl 8. Brannen begynte i spinneriet ved at en flens løsnet og antente blant annet gulvet, som var av plank og gjennom mange år hadde blitt mettet av olje og terpentin, tok hurtig fyr og spredte seg til tørkeri, spoleri, tvinneri, apperatur, hovedbygning med veveri. Deretter kom turen til lager, kontorene, kraftstasjonen og lagerhuset for råmaterieell samt våningshuset “Blåsenborg” og delvis våningshuset “Arken”. Ferdigprodukter for kr 20.000,- som skulle skibes, samt halvfabrikata for ca 150.000,- og råstoff og råvarer i lagerhus ca kr 200.000,-. Hele fabrikk og beboelseshusene var forsikret for 1,3 millioner. Materiell skade kunne seter stil omkring 1 million, assuransen dekker ikke på langt nær de tapte verdier. Assuransen var kort tid før brannen satt ned med 25 %.”

Haugesund brannvesen sendte flere brannbiler til Vormedal, men det var lite de kunne gjøre for å redde fabrikkbygningene. De måtte konsentrere seg om å redde bebyggelsen nær fabrikk. Alle som bodde i arbeids- og funksjonsboligene hadde ryddet ut både møbler og inventar. Heldigvis kom ingen mennesker til skade. Det var en tid kritisk for en del av arbeidstokken når brannen startet i fabrikk på grunn av sterk røykutvikling. Disponent T. H. Opsahl opplyste etter brannen, til de lokale avisene, at fabrikk ville bli gjenoppbygd, men det ville sikkert ta 1 ½ år før en kunne starte opp produksjonen igjen. Den mannlige delen av arbeidstokken fikk arbeide med å rydde opp etter brannen, mens kvinnene ble arbeidsledige (ca 50%). Det var også et stort tap for Avaldsnes kommune som i følge avisene mistet inntekt fra bedriften og de som var ansatt (hvilket utgjorde femtedelen av kommune- budsjettet).

Arbeidere på fabrikk før brannen.

Privat

Fabrikk ble gjenoppreist, men i noe redusert format. Det var nok slutten på Vormedals Uldvarefabrikk, noe som langt på veg ble det første skritt mot innskrenkninger og siden til nedleggelse. Den nye fabrikk fikk også nytt firmanavn, Vestlandske Tekstil A/S. Med i det nye styret og aksjonærer var herrene arkitekt Halleland, kjøbmand Erik Jacobsen, gaardbruker E.E Håland, Torvastad m/flere. T.H Opsahl fortsatte som disponent. Produksjonen ble for det meste bomullsstoff så som skjortestoffer med mer. Mange av de tidligere ansatte mistet jobben sin da det ikke var bruk for dem mer. Arbeids- og lønnsforholdene ble heller ikke så gode som før brannen. En kan godt si at ledelsen og eierne hadde et anstrengt forhold til arbeiderne. Mye tyder på at økonomien var heller dårlig og at dette hadde en negativ konsekvens som gikk utover arbeiderne.

Det var en kamp for å overleve i årene frem til 2. verdenskrig (1940). Som følge av dette oppstod det mye bråk på arbeidsplassen. Det gjorde ikke situasjonen bedre at disponenten ikke godtok at arbeiderne organiserte seg. Han ville ikke ha noen innblanding vedrørende arbeidsfolk som var organisert. Han sa opp alle ansatte og sa at fabrikken skulle legges ned, deretter tok han tilbake arbeiderne som ikke var organisert.

Her er noen av overskriftene til Haugaland Arbeiderblad 1938-39:

“Hitler er min Gud, sier Opsahl.” (Opsahl tilhørte Nasjonal Samling, NS). *“Fabrikken på Vormedal har nu inntatt 3 nye stedfortredere for avskjedigede arbeidere. Arbeidstokken er nu 9 mann ved fabrikken som skulle nedlegges. Disponent Opsahl gaar til aksjon mot fabrikkens leieboere, men sorenskriver vil at arbeiderne skal ha et ord med i laget.”* (20/7 1938)

“Lønner Opsahl sine hjelpere med de lockouted arbeideres skattetrekk?- I det siste halvaar har han paany skulket unda med oppgjøret til Avaldsnes Kommune.” (13/10 1938)

“Opsahl anmelder flere arbeidere. Konflikten tilspisses- Nye resultatløse meglinger i Vormedal saken.” (15/11 1938)

“Opsahl gjør skandale på åpen gate i Haugesund. Sammen med sin ”fullmektig” overfuser han redaktør Stefens med skjellsord og truer med voldelig oppgjør.” (1.7 1939)

Ellers i følge Haugaland Arbeiderblad *“ble det lagt store hindringer i veien for bedriften både med mottak og forsendelse av varer fra Vormedal.”* Det er nok ikke så enkelt for nåværende generasjon å forstå den kampen hadde da for å få godtatt arbeids- og lønnsforhold på den tiden.

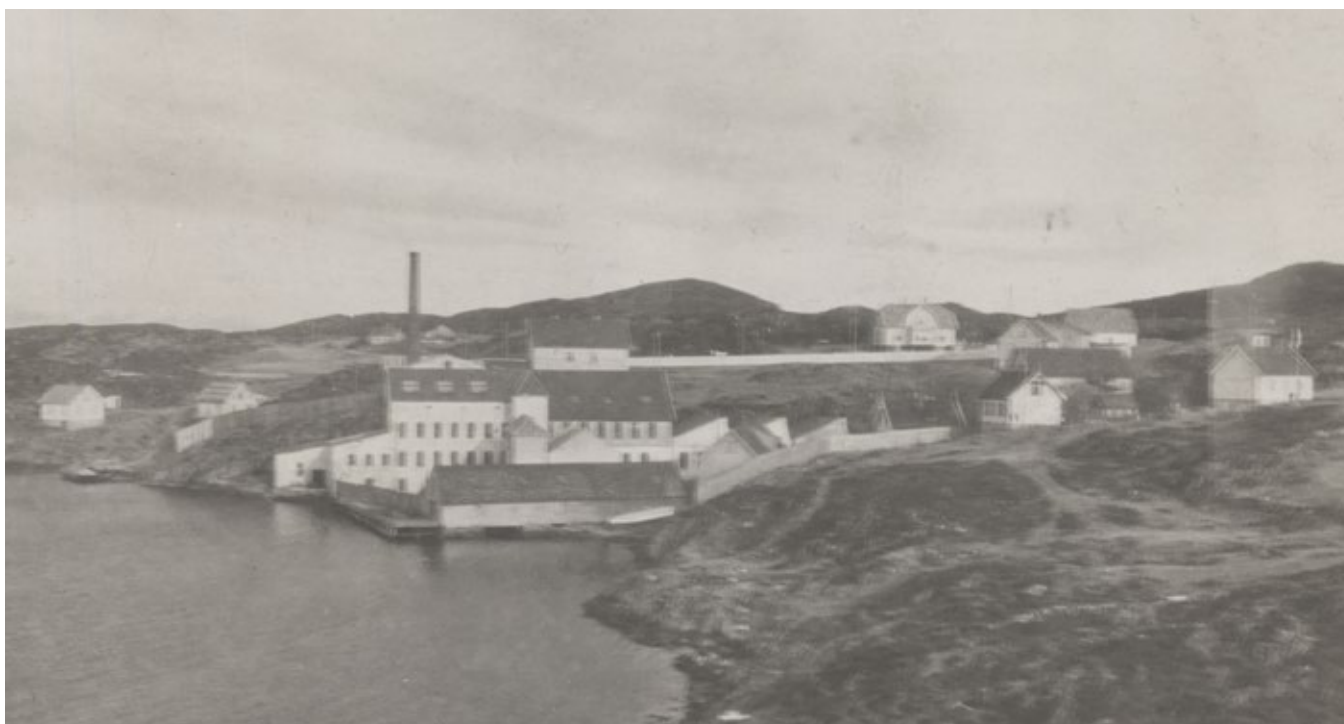

Fabrikken sett fra veien i 1924.

Privat.

Under krigen 1940-45 var det drift ved fabrikken, men det er ikke så mye en vet om arbeidsforholdene. I og med at disponent var sympatisør med okkupasjonsmaktene var nok store deler av arbeidsstyrken det samme. Det var nok disponenten som passet på at det politiske synet stemte etter hans hode. Straks etter krigen i 1945 ble disponenten og fruene arrestert og eier av Karmøy Veveri i Kopervik ble ansatt som leder av Vestlandske Tekstil A/S. Allerede året etter ble bedriften overtatt av Opsahl igjen. Bedriften ble aldri noen stor bedrift igjen. I slutten av 1950 årene ble driften lagt ned. Fabrikken med vannrettighetene ble solgt til Drammensfirmaet Protan og Fagertun Fabrikker. I 1959 og etter den tid ble det slutt på tekstil- og veveribransjen på Vormedal. Nå var spenningen stor angående hva som skulle skje på Vormedal. Den nye tiden som startet i 1959 med en helt annen industri må få sin egen historie skildret i en eventuell senere bygdesaga.

I neste utgave kommer siste del av Vormedals historie, da skal vi få høre blant annet om hvordan veiforbindelsen ble til.

Fabrikken i 1924.

Privat.

LEDIG STILLING I LOKALAVISA VETTU KA

Kort om stillingene

I Vettu Ka, lokalavis for Mykjå, Tuastad, Røyksund, Fosen og Myklabust

Diverse stillinger i redaksjonen. Både med tekst, foto, journalistikk, data og annet.

Vi trenger blant annet en ekstra korrekturleser og flere avisbud.

Søknader vil bli behandlet fortløpende

Vi tilbyr:

- Opplæring
- Sosialt og positivt miljø
- En lærerik og morsom erfaring
- Ingen lønn
- Attest

Du er:

- Lærevillig
- Positiv og utadvendt
- Engasjert
- Interessert i bygda vår
- Interessert i tekst, foto, data eller annet som kan være nyttig i en avisredaksjon
- Mellom 12 og 100 år

VETTU KA

Lokalavis VETTU KA kommer ut en gang pr måned og dekker saker som er interessante for folk på Mykjå, Tuastad, Røyksund, Fosen og Myklabust. Opplaget er på 350 aviser pr utgivelse og har 16 sider i A4 format. Innholdet varierer fra historiske artikler, nyheter, intervjuer med lokale helter og aktivitetskalender. Vi har også en barneside, Marit Stue-land skriver dikt og tar flotte bilder, Gudvald og Han Norante kommer i tillegg med siste nytt i fra Ognurnå og Myklabust.

Har du lyst å bli bedre kjent med naboene dine? Ta kontakt med Inger Lise eller Rita. Å lage avis er gøy!

Hilsen oss i Vettu Ka

Søknad sendes til:

Rita:

rita@mary-k.no /99 04 77 07 eller

Inger Lise:

inger_liseb@hotmail.com /41 69 87 06

Haglandsbrekkå velforening

Følgende informasjon er ett referat tilsendt Haglandsbrekkå Velforening sine medlemmer. Publiseres her i Vettu Ka som informasjon om ka så røre seg her nord i bygda.

T.I.Myklebust

Hei kjære naboer.

Her kommer en oppdatering om hvor vi er og hva som er status etter stiftelsesmøte 06.09.2013.

Område som tilhører Velforeningen:

Starter i nord ved garden til Hans Sigurd Mokleiv og strekker seg til bunn av brekka og tar med Øxnevad som siste hus. Tilhørende sideveier som kommer ut mot Haglandsbrekkå består av 4 veier som fører frem til totalt 36 bruksnr., som inkluderer hus og hytter. Dette viser at selv om det er grissgrent som det kalles, så er det likevel en betydelig velforening

Stiftelsesmøte 06.09

20 naboer møtte opp og hadde en koselig sammenkomst
Navnevalg og interimstyre ble valgt
Interimsstyret består av en fra hver av veiene + en fra hovedvei.
Bankforbindelse ble valgt med opprettelse av bank konto. Skud.&Åkra Sparebank.

I mellomtiden:

Det er inngått avtale om brøyting og strøing nå når vinteren kommer.
Området er delt mellom Erling Severinsen og Knut H Myklebust.
Vedlagt kart viser fordelingen. Disse står fritt til å brøyte og strø for hverandre.

Styremøte 14.11.2013:

Styret godkjente inngåtte muntlige avtaler ang brøyting å strøing.

Avtalen er etablert og omforent med en kompensasjon på 350,- pr time for brøyting og strøing med traktor i henhold til vedlagt kart. (Denne avtalen skal etableres skriftlig)

Årskontingent er satt til kr 350,- og er gjeldende for 2014.

Ytterlige saker som ble diskutert og besluttet videre behandlet, er muligheter for ALT I BOX breiband, der Haugaland Kraft står for drift og fremføring til hus. Her må det etableres en liste som viser hvem som ønsker dette innlagt i hus. Videre arbeides det med ideer å sammenkomster som kan gi samhørighet i foreningen. Kan hende vi kan få til en felles utesammenkomst Nyttårsaften eksempelvis .

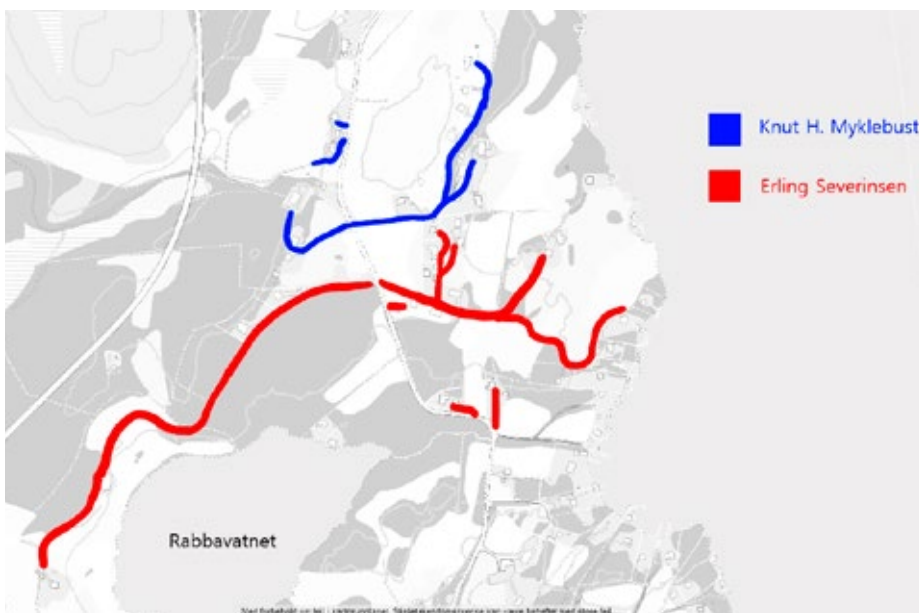
Vi arbeider videre med dette. Håper at flest mulig kan se nytten av å støtte opp om foreningen, og bidra til at vi kan få til en balansert økonomi som dekker utgifter som i vårt tilfelle vil være størst i vintermånedene.

Utover kontingent blir det sendt søknader om økonomiske bidrag der det er mulig å søke.

Avslutningsvis vil vi i styre ønske alle en riktig godt nytt år. Skulle det være noe dere lurer på er det bare å ringe 950 06 912 .

H H Interimsstyre v/ Tor Inge Myklebust

Brøytekart vinteren 2013/2014

HEI! JEG ØNSKER JOBB.

Jeg er på jakt etter en rundt 80% stilling i Haugesund og omegn.

ERFARINGER:
Studerer grafisk design
Frivillig designer hos lokalavisa Vettu Ka
Freelance - Bok, CD/LP cover, prospekt, logo
Kontor/produksjonmedarbeider - Kopi/print
Butikkmedarbeider - Detaljhandel
Produksjonsassistent - Elektronikk
Lagerarbeid, fabrikk, butikk, kafè, barn

**Ta kontakt for mer informasjon:
IREN MÆLAND
95 03 83 72**

nærenergi

Med fokus på bærekraftig energi

Gass til bolig - nye muligheter og litt luksus

Gasspeis - Godt utvalg av gasspeiser

Industri/Næring - effektive og kostnadsbesparende energiløsninger

Nærenergi er blant Norges ledende kompetansmiljø innenfor:

- Propan
- Naturgass
- Biogass
- Nærvarme
- Fyllestasjoner for biogass/ naturgass

Lokale og miljøvennlige energiløsninger

Nærenergi har opparbeidet seg en solid kompetanse i å utvikle effektive og kostnadsbesparende energiløsninger for bolig-, næring- og industrikunder. Vi satser på nærhet til kundene gjennom samarbeid med partnere med god lokalkunnskap og kompetanse. Vårt fokus er å levere komplette systemer basert på miljøvennlige energiløsninger, og vi påtar oss prosjektering og bygging av nødvendig anlegg

Nærenergi AS

Rundhaug 25
5563 Førresfjorden

Tlf: +47 52 75 47 30

Faks: +47 52 75 47 01

Epost: post@narenergi.no

BESTILLING AV GASS: 970 90 850

Gikk Vegvesenet tom for asfalt eller har hukommelsen sviktet?

Spannaveien var totalt nedslitt etter anleggstrafikk i forbindelse med bygging av T-forbindelsen. Tuastad Bygdelag har gjentatte ganger forsøkt å komme i dialog med Statens Vegvesen om utbedringer. Vegvesenet har vært på befarings og konkludert i sitt brev til bygdelaget med at:

“Spannaveien i området rundt Tuastad er i en dårlig forfatning. Fylket har sørget for en del midler til reparasjon av veien. Skiltene som varsler skole, samt skilt om fartsdempere kan fjernes umiddelbart. Fartsgrenseskiltene kan fjernes etter vedtak og saken tas opp på neste møte. Veien skal ferdigstilles før oktober 2013.”

Dette brevet ble mottatt i februar -13.

Takket være Ironman ble Spannaveien asfaltert fra Spanne til Tuastadkrysset, men fra Tuastadkrysset og til bedehuset er veien fortsatt i elendig stand. Det er humper og store sprekker i veibanen. Når bygdelaget henvender seg til vegvesenet får de til svar; ”trodde dette ble utført i fjor” og en lovnad om rask tilbakemelding. Siste mailen fra dem ble mottatt i september måned. To nye mail er sendt dem etter det med ønske om et personlig møte med ledelsen. De er tydeligvis lei av alle purremail fra bygdelaget, for nå er det blitt taust. Neste utspill fra bygdelaget er å banke på døra til seksjonslederen i Statens Vegvesen.

En av våre lesere har skrevet et kåseri rundt sin frustrasjon over vegvesenets dårlige planlegging og manglende samarbeidsevner:

Asfalt er en grei ting, nei, ikke bladet Asfalt, for det er det ingen mangler på. Asfalt er egentlig en smøremembran/glasur som er laget av dinosaursfett som smøres opp på en masse, forhåndstygget moderjord (tyggingen er gjort av maskiner). Denne knuste massen blir vilkårlig stødd bortover et stykke landskap, som på folkemunne kalles kjøvevei. Oppskriften på denne dannelsen av fremkommelighet i et landskap er utarbeidet på et veldig høyt samfunnsplan, det vil si en spesialenhet, som har en hemmelig base vest i havet. Denne enheten har jeg prøvd å komme i kontakt med, uten hell, men jeg har vært i kontakt med «Wikipeter-panelet» (wikipedia på nett) som har funnet frem litt faktaopplysninger angående firmastrukturen til denne hemmelige veigruppen.

Opplysninger fra wikipedia:

Denne hemmelige enheten ligger på en øy som heter Blitssøe. Kontorlokale ligger under jorden, uten noen form for kontakt med omverden. Kommunikasjon blir gjort via flaskepost, derav noe tid før utførelse av veinett i henhold til tegninger.

Veinettet blir laget på “linje akevitt” prinsippet. Tegninger av veinett blir utarbeidet i en 14 fots speedbåt i sterk storm. Grunnen til denne form for utarbeidelse av infrastruktur er at da får veinettet et kunstnerisk preg i landskapet som samtidig skaper positive samfunnsdebatter også kalt kunstnerisk tolkning. Tegningsgrunnlaget er på et ingeniørnivå, det vil si selve veistrekningene blir utarbeidet fra Blitssøe til Skuddnyss og avkjørsler/kryss blir nøye utarbeidet på returen. Av opplysningene kommer det fram at det blir brukt vannfaste fargestifter under disse båtturene.

Asfalten sin tilstand i Spannaveien.

Tekst av Ecardt Møller

Kontraktsforholdene mellom det hemmelige “veivesen” og utførende entreprenør er også nøye planlagt. Kontrakten fra “vesenet” er bygget på å skape mest mulig positive ringvirkninger i form av positive debatter, i overskuelig fremtid.

Noen kontraktsforhold (fått fra en entreprenør):

Entreprenøren skal ikke under noen omstendigheter arbeide i dagslys. Skal ikke under noen omstendigheter komme med konstruktive innspill. (tidligere uenigheter ang. rette veistrekk) Skal ikke under noen omstendigheter være jevn tykkelse på veiunderlag. Hvis det skulle komme til at utførelse av arbeidet blir utført i så måte at det ikke blir gjenopptagelse av jobben, fremgår det dagbøter.

I skrivende stund, melding Wikipeter: “Alle nye veistrekninger f.o.m 2013 skal ha en topphastighet på 37 km f.o.m januar 2014.” Grunnen er, sett i ettertid, at dette en passende fart som gjenspeiler veinettet. Fartsgrensen vil bli ekstremt nøye kontrollert av et datterselskap fra “vesenet”, som blir målt etter gjennomsnittsmålingsprinsippet. Denne oppgaven blir utført av en vesen-person plassert på hver tiende meter bortover veien.

Men folkens, se lyst på det. Ved eventuell overtredelse, så vanker det sikkert et opphold på Blitssøe på livstid.

MVH
NØFF medlem.

Våge meg, så e det blitt januar allerede.

Det e tri ting eg huska best frå den herlige julå og romjulå me nettopp har hatt og det er storm nr. 1, 2, 3, Han trua våge meg med friske vind på nyttårsaftå og! Ellers så har d vært tradisjonelt med blant aent pinnakjøtt samt ein 3 - 4 kg auka vekt på detta greiene som håve står på. Eg trur eg har ein sunne kropp, for den legge på seg av ingen ting. Det e sant, står eg litt for lenge i god matlokt så auka vektå med ein gong. Det e faktisk håve som bestemme detta greiene med inntak og uttak?? Så då e det vel ingen andre enn meg sjøl som e ansvarlige for det som er onda håve, når ein står oppreist.

Det va akkurat som han ungdommen, på min alder, som fekk ønska seg nåke spesielt t jul. Han ville ha nåke som gjekk fra 0 til 100 på ett par sekund. Dokke kan jo tenka dokke ka eg hadde fått om det hadde vore mitt ønske; Badevekt selvfølgelig!

Me må for all del ikkje klaga på nåken ting som har med jul å jera. Me er faktisk så frie at me kan bestemma sjøl kor listå ska ligga. Er ikkje alle så har det så godt i høytider. La oss i det minsta tenka på dei, og kjenne me nåken, så jere det så godt når me vise at me bryr oss. Godt for oss sjøl og det!

Haglandsbrekkå Velforening

Eg vil takka dei som hørre t Haglandsbrekkå Velforening. Nå har foreningen kommet godt i gang. Alt e klart for å ta imot snøen ka tid som helst. Strøsand e på plass og brøytarane sitte å nistirre på værmeldingå kvar dag og lure på kor vinteren blir av. Kontoen våres e faktisk i stand t å rønna dei utgiftene som vinteren føre med seg.

Tusen takk til alle som bidrar. Sette siste rundskriv med brøytekart inn i aviså vår for å sikra at alle får se ka me holde på med her nord. Videre vil eg foreslå at velforeningen avholde generalforsamling i slutten av februar. Komme tebake med innkalling og dato. Det hadde vært flott om det e nåken som har ideer, som kan være med i denne samlingen, som skal ta for seg valg av styre, status og idedugnad.

Våren komme rett rundt hjørna så me må vær i rett modus. Har ei heile lista som me skal plukka i når det gjelde ideer. Gleda meg t detta. Det må og opplystast av Rolf Kleppe har vært i kontakt med Haugaland Kraft med tanke på etablering av Bredbånd Alt i Box i bygdå vår. Dette e et arbeid som kan komma i gang siste havdel av 2014. Me ska etablere ei lista over beboelsar som har interesse av dette. Bestem dåkke t generalforsamlingen!

2014

Vil med detta ønska adle ett fortreffelig godt nytt år med god helsa og at me blir ei endå bedre bygd for dei få unge med barn. Det er så viktig at dei trives i bygdå vår, og at me beholde trenden med å få ungdommen inn på landet. Ingen vett, kanskje om nåken år så e det bygging som i byggefelt? Då må me være ein velforening som markere ei god trend, og det e viktig at me får vær med og bestemma i nærmiljøet vårt.

Heilt t slutt ein historie fra Lasse Pedersen

Avslutningsvis vil eg fortella ei av historiene t Lasse Pedersen frå bokå; "Å då lo eg». Har ikkje spurt om lov t å gjengi, men eg har fått bokå hans t jul. Litt typisk i tiå detta: Det e ein mann som ringe doktoren: "Eg trur du må komma bort te oss med ein gong. Eg tror nemelig at kånå har fått blindtarmen, men legen fant ut at detta kunne ikkje stemma. Kånå di e jo operert for blindtarmen for mongen år siden, og eg har aldri hørt om at nåken har fått ny blindtarm igjen. Nei, jedna det svarte mannen, men du har kanskje hørt om at det går an å få seg nye kånå?"

Då må dokke ha ett godt nytt år adle samene. Så ska eg lova å vær snille med adle som e snille med adle..

Han Norante

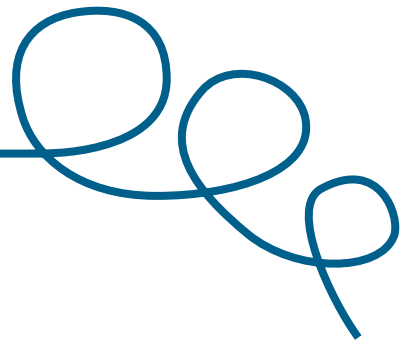

JUBLENDE UNNTAKSTILSTAND

Avtalen var klar.
De katastrofale rommene
skulle ryddes.
Men så
listende pysjamas-føtter
i tidlig morgenmørke.
Utenfor vinduet
var det hvitt.
Det var det første
de trøtte øynene virkelig så.
En åpenbaring.
En høytidsstemning.
Endelig!!
Et tynt lag med snø.
Beskjeden var klar:
Gå ut og bruk den.
Ryddingen kan vente.
Snøen venter ikke.
For det er viktig at de små
når de blir store
også har noen barndomsminner
krydret med snøkrystaller.

Månedens dikt

Av Marit Stueland

Halsbrann! av John Sverre Johnsen

Vits fra Johanne, snart 9 år

Det var svensken, dansken og nordmannen som skulle være inne i et hus i lag i 3 år. De fikk lov å ta med seg hva de ville inn i huset, men kun 50 kg hver.

Dansken tok med seg kona si, hun veide akkurat 50 kg.

Nordmannen tok med seg 50 kg bøker og svensken som røykte tok med 50 kg med røyk.

Etter tre år kom de ut igjen.

Dansken hadde fått tre barn, nordmannen var blitt veldig klok, og svensken kom ut av huset og sa:

"Er det noen som har fyr?"

Liker du å tegne?

Vi blir veldig glad om noen vil sende tegninger til oss.

Vi tar også i mot gode vitser og gåter.

Vi trykker det som vi får plass til på siden med navn til avsender.

Send via brev eller på epost til
Vettu Ka co/Iren Mæland
Leirangergata 23C
5522 Haugesund
iren.maeland@gmail.com

Takk for flott tegning, Kaia! :)

Vettu ka så skjer?

Januar 2014

d/mnd/dag - Ka så skjer

Notater: _____

6/1 mandag - Møte Tuastad Sanitetsf. KL 19

7/1 tirsdag - Gutteklubb kl 17-19, 8-14 år (TB)

8/1 onsdag - Radlekaffe kl 11-13 (TB)
- Dugnad kl 18 (TB)
- Strikkeklubb kl 19 (FB)

9/1 torsdag - Linedance kl 18 (TB)
- Åpen bibelgruppe kl 19:30 (B)

13/1 mandag - Lagsmøte kl 19:30 (TB)

15/1 onsdag - Radlekaffe kl 11-13 (TB)
- Dugnad kl 18 (TB)

14/11 torsdag - Linedance kl 18 (TB)
- Åpen bibelgruppe kl 19:30 (B)

21/1 tirsdag - Gutteklubb kl 17-19, 8-14 år (TB)

22/1 onsdag - Radlekaffe kl 11-13 (TB)
- Dugnad kl 18 (TB)

23/1 torsdag - Linedance kl 18 (TB)
- Åpen bibelgruppe kl 19:30 (B)

29/1 onsdag - Radlekaffe kl 11-13 (TB)
- Dugnad kl 18 (TB)

30/1 torsdag - Linedance kl 18 (TB)
- Åpen bibelgruppe kl 19:30 (B)

TB = Tuastad Bygdalag
FB = Fosen Bygdalag
RV = Røyksund Velforening
HS = Haugesund Seilforening
B = Bedehuset

Godt nytt år!
Hilsen redaksjonen